

איל שלום,

ראשית, כרכזת פורום ראשי החוגים לאנגלית במכללות להוראה אני מברכת על היוזמה לרכז מאמצים בערוצים שונים ולהפנות משאבים למען שיפור רמת ההוראה והלמידה של השפה האנגלית.

בהמשך לבקשתך להגיב על הנקודות שהועלו במצגת ששלחת בשבוע שעבר, אני מבקשת להשמיע את קולה של הכשרת המורים ולשתף בכמה נקודות רלבנטיות עיקריות, כפי שעלו בדיוני פורום ראשי החוגים לאנגלית, בעיקר בשנתיים האחרונות:

1. העלאת סף הקבלה הלשוני למסלולים להוראת אנגלית היא אכן חיונית, אבל תפגע באופן קשה במכללות שנמצאות באזורים גיאוגרפיים ו/או פונות למגזרים שבהם יש בעיה כללית ברמת האנגלית. מכללות אלה לא יוכלו לגייס מספיק מועמדים בעלי רמת אנגלית התחלתית גבוהה מספיק – והדבר עלול אף להביא לסגירת מסלולי האנגלית במכללות האלה. כך, אנו עלולים לחזור למצב שבו לא תהיה לבתי ספר ברירה אלא לגייס מורים שכלל לא הוכשרו להוראת אנגלית.

פתרון אפשרי: הקצאת משאבים למכינות לאנגלית כדי להביא את המועמדים הראויים לרמת אנגלית התחלתית טובה. לחלופין, הקצאת משאבים לתגבור קורסי השפה לסטודנטים להוראת אנגלית – לפחות בשנת הלימודים הראשונה.

2. החלת אקדמיה-כיתה על הוראת האנגלית עלולה לפגוע בהכשרתם הלשונית של הסטודנטים להוראת אנגלית משני טעמים עיקריים:

א. צמצום הקשר עם המכללה בתום השנתיים הראשונות ללימודים וריכוז הקורסים האקדמיים בעיקר בשנתיים הראשונות יצמצמו את השימוש בשפה האנגלית ברמה גבוהה בקרב הסטודנטים ויפגעו בהמשך השיפור בכישורי השפה. זאת משום שהלימודים האקדמיים במכללה מתנהלים ברמה גבוהה של אנגלית, כולל קריאה וכתובת עבודות אקדמיות במסגרת הקורסים. אנחנו יודעים מניסיון שהמשך הלימודים האקדמיים באנגלית משפר באופן משמעותי מאוד את כישורי השפה האנגלית גם בשנה השלישית ללימודים ובשנת הסטאז'.

ב. במסגרת אקדמיה-כיתה קשה יהיה להבטיח שהסטודנטים יעבדו עם מורות ומורים לאנגלית שרמת האנגלית שלהם מצוינת ושיהוו מודל ראוי לשימוש בשפה. כמו כן, יש ספק רב שאם המורה והסטודנט המתלמד הם דוברי עברית כשפת אם, הם ינהלו את השיח הדבור והכתוב ביניהם באנגלית, מחוץ לשעות ההוראה בכיתה.

3. אין ספק שההישענות הרבה על הטכנולוגיה כאמצעי לשיפור כישורי השפה וההוראה טומנת בחובה אפשרויות רבות ומגוונות, בעיקר מבחינת העושר הלשוני והשטף. אך מצד שני, קשה יותר לפתח דיוק, רהיטות ותקינות לשונית ללא מעורבות מספיקה באינטראקציות פנים-אל-פנים עם מודלים לשוניים טובים (מורים, מרצים), וללא הזדמנויות מספיקות להתבטאות באנגלית שמזמנת משוב, תיקון ושיפור בשפה בזמן אמת.

בברכת שבוע טוב,
טלי מן

